




AFVALAANPAK DE PIJP

“ACTIEPLAN DE SCHONE
PIJP HEEFT GELEID TOT EEN
FIKSE VERBETERING VAN DE
LEEFOMGEVING”



INHOUD

Door ondernemers, bewoners én Stadsdeel	5
Communicatie, communicatie en communicatie!	5
Overzicht aanvullende maatregelen afvalaanpak	6
Onze gouden tips: het stappenplan	8

Colofon

Als digitale publicatie uitgegeven door:
Stichting Nederland Schoon www.nederlandschoon.nl
Ontwerp: Marta Klement, www.duocore.nl
www.seinpost.nl 2017

Bewoners, ondernemers en Stadsdeel Zuid (Amsterdam) hebben de handen ineen geslagen om te komen tot een gezamenlijke afvalaanpak voor De Pijp. Mede door deze aanpak is de Ferdinand Bolstraat verkozen tot 'Grootste Stijger' in de Schoonste Winkelgebied Verkiezing 2017 van Stichting Nederland Schoon. De 'Grootste Stijger' is een motivatieprijs voor het winkelgebied dat de grootste verbetering in de schoonscore laat zien. De Ferdinand Bolstraat (als winkelgebied) is bijna 1,5 rapportpunt gestegen. Dit komt door alle inzet in het gebied De Pijp.

De Pijp, gelegen in Amsterdam Zuid is een drukbezocht gebied. De wijk kent veel functies van wonen, werken, ontmoeten tot winkelen. De Pijp heeft de hoogste bevolkingsdichtheid van de stad en het minste aantal m² openbare ruimte per bewoner. Daarnaast zijn de bezoekersaantallen van De Pijp sterk toegenomen door de versterking van de centrumfunctie en de aanwezigheid van (toeristische) attracties zoals de Albert Cuypmarkt en de Heineken Experience.

Mede dit intensieve ruimtegebruik maakt De Pijp een geliefde buurt evenals het Quartier Latin van Amsterdam, maar leidt ook tot problemen en ergernissen. Een van de problemen is de enorme hoeveelheid afval. Continu ligt zwerfafval door de hele wijk, is er sprake van veel bijplaatsing in de omgeving van afvalcontainers en is er een sterke toename van de rattenpopulatie. De toegenomen druk op de ruimte en de ingevoerde bezuinigingen leken tot een onhoudbare situatie te leiden. Tel daarbij de toegenomen laksheid en anonimiteit van de stadswijk op en er ontstaat urgentie. Urgentie om het straatbeeld en daarmee de leefbaarheid van De Pijp te beschermen en versterken.



Beste buur

Zet jij je vuilniszak ook op de juiste dagen buiten?

SAMEN WERKEN AAN EEN SCHONE PIJJP

buiten zetten: de avond voor de ophaaldag
vanaf 21.00*

Let op! boete €90

*uitzonderingen daargetogen, zie de afvalwijzer op www.amsterdam.nl/afval

Beste buur

Zet jij je vuilniszak ook op de juiste dagen buiten?

SAMEN WERKEN AAN EEN SCHONE PIJJP

buiten zetten: de avond voor de ophaaldag
vanaf 21.00*

Let op! boete €90

*uitzonderingen daargetogen, zie de afvalwijzer op www.amsterdam.nl/afval

Let op u riskeert een boete van € 90

SAMEN WERKEN AAN EEN SCHONE PIJJP

Zet uw afval op de juiste dagen en tijden buiten. Zie de afvalwijzer op www.amsterdam.nl/afval

DE Schone PIJJP

DE SCHONE PIJJP is een gemeentelijk initiatief om u op te merken over het afval. Het is belangrijk om de afval op de juiste dagen en tijden buiten te zetten. Zie de afvalwijzer op www.amsterdam.nl/afval

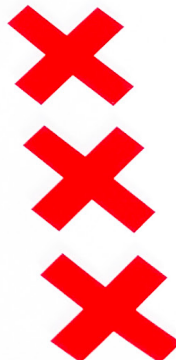


Dear ...

put your garbage the ...

WORKING TOGETHER FOR A CLEANER PIJJP

bage from 2 on the collect



DOOR ONDERNEMERS, BEWONERS ÉN STADSDEEL

Deze urgentie werd gevoeld door een aantal ondernemers in De Pijp. Door het aanwezige winkelstraatmanagement in De Pijp zijn er korte lijnen tussen de ondernemersverenigingen van de verschillende straten. Vanuit de ondernemersvereniging Albert Cuyp werd een brandbrief naar wethouder Choho (met in de portefeuille duurzaamheid, openbare ruimte en groen, dienstverlening, bestuurlijk stelsel en ICT) gestuurd, die ondertekend werd door alle andere ondernemersverenigingen in de wijk (2.000 ondernemers). De brief werd opgesteld om urgentie te wekken voor de afvalproblematiek en om het reinigingsniveau van De Pijp op te schalen naar het reinigingsniveau van het centrum. Om een echte verbeterslag door te kunnen voeren in het schoonhouden van de wijk is tenslotte extra budget nodig voor reiniging en handhaving.

Het directe gevolg hiervan was dat de partijen bij elkaar kwamen om te praten over hoe zij dit gezamenlijk konden bewerkstelligen. Mede daarom hebben ondernemers en bewoners in De Oude Pijp samen met stadsdeel Zuid de handen ineen geslagen en is het actieplan ‘De Schone Pijp’ opgesteld. Dit plan is gecoördineerd door Wijkcentrum De Pijp en is uniek vanwege de verregaande samenwerking tussen betrokken partijen. Het actieplan omhelst de intentie van bewoners en ondernemers om gezamenlijk de wijk schoon te houden, en is tevens bedoeld als concreet plan om vervolgstappen te zetten en zowel ondernemers, bewoners, als gemeente verantwoordelijk te maken voor de afvalproblematiek.

COMMUNICATIE, COMMUNICATIE EN COMMUNICATIE!

Vanaf het allereerste moment waren alle ondernemers in De Pijp op de hoogte. Dit komt mede door de aanwezigheid van winkelstraatmanagement die in direct contact staat met de verschillende ondernemersverenigingen en Keurmerk Veilig ondernemen (KVO)-trajecten. Hierdoor werd de achterban continu op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De intentie van het actieplan was om bij de bestaande Keurmerk Veilig Ondernemen overleggen ook bewoners van de betreffende winkelstraten te betrekken.

Na de afronding van het Actieplan is direct een huisstijl ontwikkeld om de betrokkenheid onder alle belanghebbenden te versterken. Mede door de Werkgroep Buurttop G250 de Pijp (bestaande uit bewoners, ondernemers en leden van het lokale bestuur) en de website HalloDePijp is een wijkbrede communicatie & samenwerking in gang gezet. Door middel van flyers voor bewoners ondernemers en Engelstalige flyers voor Airbnb-ers werd het Actieplan zichtbaar in de wijk. Ook werden verschillende prikacties georganiseerd en zijn er bierviltjes met logo verspreid door de hele wijk. Het actieplan werd hierdoor vanaf het eerste moment herkenbaar en zichtbaar in De Pijp.

OVERZICHT AANVULLENDE MAATREGELEN AFVALAANPAK

	Regulier	Door ACTIEPLAN			
		Fase 1 (sept 2016 t/m dec 2017)		Fase 2 (jan 2017 t/m jun 2017)	
			Door wie		Door wie
Bewustwording		Flyers voor bewoners & AirBnB om te informeren over juiste manier van afval aanbieden & ophaaltijden	Bewoners	(continue)	Bewoners
		Flyers voor ondernemers over de juiste manier van afval aanbieden & ophaaltijden	Ondernemers	(continue)	Ondernemers
			Ondernemers	Bierviltjes naar horeca om Bewoners & bezoekers bewust te maken van gezamenlijke inspanningen rondom afvalproblematiek	Ondernemers
		Faciliteren herkenbaarheid streetcleaners door o.a. jassen	Gezamenlijk		
				Faciliteren bekendheid Actieplan de Schone Pijp door o.a. nieuwsbrieven & in welkomspakketten nieuwe ondernemers	Gezamenlijk
				Supermarkt actie: bewoners informeren bezoekers van diverse supermarkten in de buurt over het actieprogramma schone pijp	
Handhaving	Ophalen bijplaatsingen bij ondergrondse containers: Handhaving op basis van meldingen	Combiteam: inzet van handhaving en afvalinzameling. Dit team werkt zes dagen in de week in de ochtend. Het combiteam richt zich op de hot spot locaties (diverse ondergrondse containers in het gebied).	Stadsdeel	Extra capaciteit handhaving en samenwerking met serviceteam. Dit extra combiteam doet een naronde tijdens ophaaldagen waarbij verkeerd aangeboden afval zowel opgehaald als beboet wordt. 7 dagen per week (middag en avond)	Stadsdeel
Vegen	1 medewerker leegt afvalbakken (100 L)	Inzet Plus team: een extra veegploeg 2 streetcleaners die 5 dagen in de week zwerfafval verwijderen herkenbaar zijn aan de Actieplan de Schone Pijp jassen.	Stadsdeel	Verlengen inzet Plus team.	Stadsdeel

Vegen	1 medewerker leegt afvalbakken (200 L)			Serviceteam haalt bijplaatsingen op en doet naronde	Stadsdeel
			Bewoners	Schoonmaakactie op landelijke opschoondag 25 maart	Bewoners
	2 veegploegen met veegmachine			Plus team uitgebreid: <ul style="list-style-type: none"> • Smitwagen: Dagelijkse reiniging door het schoon spoelen van de straten. • 1 extra veegploeg met veegmachine (tevens op zondagmiddag en -avond) • Aanvullend periodiek schoonspuiten straten 	Stadsdeel
	Twee wagens afvalinzameling			Ophalen regulier afval ook op feestdagen	Stadsdeel
	Grofvuilinzameling op afvalophaaldagen			Prullenbakken en ondergrondse containers voorzien van sensoren	Door wie: Stadsdeel
	Bedrijfsafvalinzameling	Inventarisatie mogelijkheden gezamenlijk afvalcontract: om het straatbeeld te verbeteren, bijplaatsingen te verminderen en de vervoersbewegingen te verminderen in De Pijp is een pilotproject gestart onder een groep horecaondernemers aan het Gerard Douplein en Eerste van der Helststraat:	Ondernemers	Collectief bedrijfsafvalcontract Gerard Douplein en Eerste van der Helststraat	Ondernemers
	Bedrijfsafvalinzameling			Uitbreiding inventarisatie collectief bedrijfsafvalcontract Eerste Sweelinckstraat en Albert Cuyppstraat	Ondernemers
	Lediging ondergrondse afvalcontainers (van service stations) Incl. Zondagse lediging ondergrondse restafval container (Marie Heinekenplein)			Ledigingen ook op zondagen en op feestdagen	Stadsdeel
	Lediging ondergrondse afvalcontainers (van service stations)		Bewoners	(Adopteren ondergrondse afvalcontainers voor schoonhouden, MORA-meldingen & aanspreken mede-bewoners en bezoekers bij bijplaatsen	Bewoners

ONZE GOUDEN TIPS: HET STAPPENPLAN

Een bottom-up initiatief heeft de meeste kans van slagen

Deze afvalaanpak in eigen handen nemen betekent meer dan alleen de belanghebbenden betrekken, draagvlak creëren en heldere communicatie. Het begint met de urgentie en interesse die gevoeld wordt onder de betrokkenen. De ondernemers, bewoners en het stadsdeel hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid en daarmee de regie genomen voor de afvalproblematiek. Na het bepalen van een gezamenlijke insteek - het opschalen van het reinigingsniveau naar het centrum - zijn de handen ineen geslagen om te bepalen wat iedere partij hieraan kon bijdragen. De acties die hieruit voortkwamen zijn opgesteld door alle partijen te betrekken en serieus te nemen.

Alle relevante partijen aan tafel

Start met een aanpak door alle belanghebbenden om tafel te krijgen. Door structureel overleg tussen de ondernemersverenigingen, bewoners en stadsdeel Zuid zijn lijnen kort en kan snel geschakeld worden. Een voordeel voor het Actieplan de Schone Pijp is dat zowel ondernemers als bewoners goed georganiseerd zijn in de wijk. De Pijp heeft een sterk eigen karakter en een wij(k)gevoel wat hieraan bijdraagt. Door een sterke organisatiestructuur en gerichte communicatie kan de achterban betrokken worden. Voor het Actieplan de Schone Pijp betekende dit dat het actieplan erg leefde in de wijk.

Bouw ervaren urgentie om tot concrete acties

Een bekende valkuil in dergelijke initiatieven is dat betrokkenen blijven verzanden in wat er allemaal niet goed gaat. Of dat er (te veel) naar de gemeente gewezen wordt als verantwoordelijke. Na **de brandbrief zijn de partijen direct bijeengekomen om concrete acties te bedenken om de afvalproblematiek aan te pakken**. Het gewenste reinigingsniveau was bepaald, maar hoe trek je gezamenlijk het reinigingsniveau nu omhoog? Niet wijzen naar de gemeente maar als collectief én als individu je rol pakken. Voor iedere partij zijn een aantal acties opgesteld om te werken aan het gezamenlijk doel. Belangrijk is dat de eerste verbetering snel zichtbaar wordt voor de achterban. Naast een herkenbare huisstijl en communicatie is de zichtbare verbetering van het straatbeeld essentieel. Met het actieplan moeten ook resultaten geboekt worden: de straten moeten daadwerkelijk schoner worden. Door maandelijks de schoonheidsgraden te monitoren en MORA¹ (Melding Openbare Ruimte Amsterdam) te registreren krijgen we inzicht in de kwaliteit en de verbetering van het gebied.

¹Melding Openbare Ruimte Amsterdam (MORA): als u op straat iets ziet waarvan u wilt dat het gemaakt of opgeruimd wordt, dan kunt u dat bij de gemeente Amsterdam melden. Denk bijvoorbeeld aan niet opgehaald afval, volle prullenbakken, volle of kapotte containers, fietsenwrakken, losse stoeptegels, verstopte riolering of overlast van dieren. In Amsterdam kunt u een MORA doen door te bellen met 14 020, het informatienummer van de gemeente, met uw smartphone via de app Verbeter de buurt, aan de balie van uw Stadsloket of online.

